

УДК: 070.4:351.72:339.13(477) «2025»
[https://doi.org/10.21272/Obraz.2025.3\(49\)-72-80](https://doi.org/10.21272/Obraz.2025.3(49)-72-80)

МЕДІЙНИЙ КОНТРОЛЬ У СФЕРІ ЗАКУПІВЕЛЬ: ДІЄВІСТЬ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ РЕАКЦІЇ

БОНДАРЕНКО Тетяна,

кандидат філологічних наук, доцент,
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, Черкаси, Україна, e-mail: tet_bondarenko@ukr.net,
ORCID – <https://orcid.org/0000-0002-3261-2883>

Стаття надійшла до редакції 21.10.2025 р.
Надіслано після редагування 01.11.2025 р.
Рекомендовано до видання 06.11.2025 р.

Цитування: Бондаренко Т. Медійний контроль у сфері закупівель: дієвість та інституційні реакції. Образ. 2025. Вип. 3 (49). С. 72–80. [https://doi.org/10.21272/Obraz.2025.3\(49\)-72-80](https://doi.org/10.21272/Obraz.2025.3(49)-72-80)

Вступ. На тлі посилення вимог до прозорості, підзвітності держінституцій антикорупційна журналістика стає інструментом громадського нагляду. Її дієвість вимагає наукової рефлексії не через аналіз контенту, а через верифікацію наслідків.

Актуальність і мета. На часі бракує аналізу механізмів трансформації медіавикриттів у задокументовані управлінські, правові рішення; опису характеру, швидкості, форм інституційної відповіді на матеріали «Нашей грошей». Мета – оцінити рівень, характер дієвості аналітики як інструменту публічного контролю через аналіз підтверджених інституційних відповідей.

Методологія. Застосовано метод якісного кейс-аналізу для цілеспрямованої вичерпної вибірки кейсів; темпорального, географічного аналізу для виявлення дієвості медіаконтролю у сфері закупівель, визначення часового лагу (дата публікації – перша інституційна реакція), опису просторового охоплення медіамоніторингу. Емпірична база – 14 матеріалів, де є інституційна реакція. Цільову вибірку вивчено за схемою: тема, дата публікації, дата й тип реакції, часовий лаг.

Результати. Емпірично визначено рівень і характер дієвості медіаконтролю у публічних закупівлях за кейсами «Наших грошей». Констатовано спектр інституційних реакцій: розірвання угод, зниження цін, скасування закупівель, зміна нормативних актів, затримання підозрюваних. Оцінено рівень дієвості медіаконтролю за темпоральністю. Швидкість інституційної реакції корелює із суспільним резонансом, ступенем репутаційних ризиків. Найвні суттєві коливання часових лагів (до 568 днів). За географією медіаконтроль охоплює національний і регіональний рівні, що доводить інституційну масштабність, сталість механізму громадського спостереження за публічними коштами. Столичні кейси домінують через концентрацію владних, є тенденція до розширення антикорупційного моніторингу в регіони. Неоднорідність, межі впливу медіаконтролю засвідчують адаптивність корупційних практик, потребу в моніторингу після інституційної реакції.

Висновки. Антикорупційні матеріали є дієвим каталізатором інституційних змін у сфері закупівель. Задокументована реакція – вимірний показник дієвості медіа. Швидкість, глибина реакції залежать від суспільного резонансу, характеру порушень.

Ключові слова: публічні закупівлі, аналітичні матеріали, «Наші гроші», інституційна відповідь, кейс-аналіз, дієвість медіа, корупція, Prozorro.

© Author, 2025

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Вступ. В умовах посилення вимог до прозорості та підзвітності державних інституцій, що є невіддільною частиною сучасного українського суспільного договору, антикорупційна журналістика перетворюється з суто інформаційної діяльності на вагомий інструмент громадського нагляду. Її роль у виявленні та публічній артикуляції корупційних ризиків, особливо у сфері державних закупівель, набуває системного значення.

Наукове осмислення цього процесу вимагає зміщення фокусу з аналізу контенту на його наслідки. Для емпіричного оцінювання такої дієвості ключовим є концепт «інституційної відповіді», що трактують як «сукупність формалізованих рішень або дій, ініційованих державними чи муніципальними структурами у відповідь на оприлюднене журналістське розслідування» [2, с. 94]. Факт такої зафіксованої відповіді, або ж реакції (наказу, скасованого тендеру, публічної заяви), слугує «емпіричним індикатором дієвості медіа» [2, с. 100].

Актуальність дослідження зумовлена високим суспільним запитом на дієві механізми протидії корупції та необхідністю наукового осмислення реальної спроможності медіа виконувати функцію громадського контролю в умовах воєнного стану. Аналіз конкретних, верифікованих результатів діяльності журналістів дає змогу перейти від декларативного оцінювання ролі медіа до емпірично обґрунтованих висновків про їхню ефективність.

Новизна роботи полягає в тому, що вперше на матеріалі 2025 року систематизовано та проаналізовано інституційну відповідь на публікації одного з провідних антикорупційних видань України. Застосовано кейс-метод для вимірювання дієвості медіа не через аналіз контенту, а через його задокументовані наслідки, що дає змогу об'єктивізувати оцінку й виявити типові моделі взаємодії медіа і влади.

Мета наукової розвідки – оцінити рівень і характер дієвості аналітичних матеріалів видання «Наші гроші» як інструменту публічного контролю через аналіз підтверджених інституційних відповідей за перші дев'ять місяців 2025 року.

Для досягнення поставленої мети сформульовано такі *завдання*: сформувати емпіричну базу дослідження через цільову вибірку публікацій видання «Наші гроші», що фіксують інституційну реакцію; класифікувати й систематизувати типи інституційних відповідей за їхнім характером і наслідками; проаналізувати темпоральні характеристики реакції, розрахувавши часовий лаг між публікацією та відповіддю; дослідити географічний розподіл кейсів для визначення територіального охоплення дієвого медійного контролю; сформулювати висновки щодо ефективності аналізованого медіа як інструменту громадського нагляду.

Об'єктом дослідження є аналітичні публікації видання «Наші гроші», що висвітлюють корупційні ризики у сфері публічних закупівель.

Предмет дослідження – інституційна відповідь на зазначені публікації як емпіричний індикатор дієвості медіа.

Методи дослідження. Методологічним ядром дослідження слугує метод якісного кейс-аналізу («case study»), що надає інструментарій для поглибленого вивчення причинно-наслідкових зв'язків між журналістською публікацією та подальшою інституційною реакцією. Цей підхід дає змогу не лише фіксувати факт відповіді, а й аналізувати її характер, повноту, темпоральні особливості в кожному конкретному випадку. Використано темпоральний та географічний аналізи для виявлення закономірностей дієвості медійного контролю у сфері закупівель. Зокрема, темпоральний аналіз дав змогу визначити часовий лаг між моментом публікації матеріалу та першою інституційною реакцією (офіційною заявою, розслідуванням, рішенням контрольного органу тощо), схарактеризувати оперативність реагування державних структур на медійні сигнали, а також виміряти часову динаміку впливу публікацій. Географічний аналіз орієнтований на виявлення просторового охоплення медійного моніторингу, допомагає простежити, які рівні державного управління потрапляють у фокус

журналістських розслідувань, з'ясувати регіональні акценти та пріоритетні вектори медійного контролю, описати його масштаб і структурну різноманітність.

Емпіричну базу сформовано на підставі суцільного моніторингу публікацій на сайті nashigroshi.org за період із 1 січня до 30 вересня 2025 року з подальшою цільовою вибіркою. Критерієм відбору слугувала наявність у матеріалі задокументованої інституційної відповіді на попередні розслідування видання, тобто для подальшого аналізу відібрано лише дієві кейси – ті, що спричинили інституційні реакції. Кількість відібраних матеріалів вважаємо достатньою для якісного аналізу, оскільки дослідження проведене до досягнення теоретичної насиченості. Такі кейси ідентифіковано за лексичними маркерами в заголовках чи в текстах новин (наприклад, «після публікації «Наших грошей», «відреагували», «розірвали угоду», «знизили ціни», «додано»). Цей механізм допоміг сформувати вичерпну для визначеного періоду вибірку з 14 кейсів, що є достатньою для якісного аналізу. Кожен кейс проаналізовано за уніфікованою схемою, що охоплювала об'єкт аналізу, дати первинного матеріалу й реакції, розрахований часовий лаг і тип інституційної відповіді.

Вибір видання «Наші гроші» як еталонного об'єкта для аналізу науково обґрунтований кількома ключовими чинниками. По-перше, висока спеціалізація видання на аналізі публічних закупівель та його методологічна опора на відкриті дані, зокрема на систему «Prozorro», забезпечують системність і верифікованість представлених матеріалів. По-друге, унікальною практикою видання є систематичне відстеження та документування наслідків власних публікацій, що створює готову й надійну емпіричну базу для дослідження дієвості. По-третє, інституційна незалежність видання, підтверджена професійними нагородами й підтримкою авторитетних міжнародних організацій, дає підстави витлумачувати його діяльність як модель незалежного громадського контролю. Нарешті, системний підхід, за якого аналізують не лише окремі корупційні епізоди, а й прогалини в законодавстві, перетворює видання на активного суб'єкта формування антикорупційного порядку денного.

Результати й обговорення. Аналіз наукових джерел і практичних публікацій, підготовлених протягом 2020–2025 років, дає підстави виокремити кілька стратегічних напрямів у студіюванні журналістських розслідувань. Насамперед ідеться про праці, де сфокусовано увагу на розслідувальній журналістиці воєнного часу. Розслідувальний контент періоду російсько-української війни описують Г. Христокін [20], І. Зайцева [20], зосереджуючи увагу на ролі журналістів у розкритті воєнних злочинів та притягненні до відповідальності воєнних злочинців. М. Василенко [1] наголошує на важливості систематизації та теоретичного осмислення емпіричної бази воєнного періоду.

Г. Старкова, К. Яресько предметом студіювання вибрали можливість інвестиційної журналістики впливати на суспільно-політичні процеси в Україні, сфокусувавши увагу на практичних та функційних результатах журналістського розслідування [19]. Автори доходять конструктивного висновку про те, що нині медійники зміщують фокус уваги на результати власних матеріалів і юридичний супровід резонансних справ у компетентних інстанціях. У 2024–2025 рр. журналістські розслідування почали проводити із застосуванням досягнень дати-журналістики, роботи з відкритими базами даних, AI-технологій для аналітики документів і фінансових потоків [12]. Зокрема, А. Миколаєнко викладає теоретичні засади журналістики даних, осмислює практичний досвід провідних медіа, як-от видання «Тексти» [13]. Схарактеризовано роль даних в інвестиційній журналістиці, що має суспільний запит та відіграє важливу роль у питаннях боротьби з корупцією.

Домінантним трендом нині стає боротьба з корупцією у сфері тендерів і державних закупівель. У праці І. Дармостука [1] зафіксовано зазначену тематику як провідну та наголошено, що журналістські публікації не лише ініціюють перевірки, а й впливають на кадрові рішення в органах влади. Дослідник аналізує механізми інституційної дієвості та правові наслідки журналістських розслідувань.

У науковій літературі питання публічних закупівель схарактеризовано також в економічній площині. Зокрема, В. Карлова, О. Оболенський [3] досліджували громадський контроль у системі публічних закупівель, вважаючи його інструментом покращення ефективності публічного управління та стримувальним чинником розвитку корупційних ризиків. В. Русін вивчав особливості реалізації громадського й державного контролю публічних закупівель на сучасному етапі [15].

Емпіричний аналіз цільової вибірки з 14 кейсів дає змогу стверджувати, що журналістські матеріали видання «Наші гроші» функціують як дієвий механізм громадського контролю, здатний каталізувати верифіковані інституційні зміни. Систематизовані дані, що лягли в основу подальшого аналізу, представлено в таблиці 1. Вони слугують відправним пунктом для поглибленого вивчення типології, темпоральних характеристик і географічного розподілу зафіксованих реакцій.

Таблиця 1

Аналіз інституційної реакції на публікації «Наших грошей» (січень – вересень 2025 р.)

№	Назва кейсу	Дата первинного матеріалу	Дата реакції	Час реакції, географія	Тип реакції
1.	Закупівля підручників для 8 класу [16].	09.06.2025	09.06.2025	< 1 дня (години) Уся Україна	Визнання помилки, обіцянка знизити ціну
2.	Реконструкція школи в Бучі [5].	16.01.2025	16.01.2025	< 1 дня (години) Київська обл.	Оприлюднення кошторису
3.	Закупівля овочів у Фастові [4].	09.09.2025	09.09.2025	< 1 дня (години) Київська обл.	Зниження ціни в договорі
4.	Реконструкція підстанції «Енергоатому» на Одещині [14].	20.08.2025	20.08.2025	< 1 дня (години) Одеська обл.	Розірвання угоди
5.	Монополізація ринку «трубочистів» [22].	28.05.2025	30.05.2025	2 дні Уся Україна	Міненерго повідомило про внесення змін до наказу
6.	Чохли для бронежилетів (ДОТ) [21].	09.04.2025	11.04.2025	2 дні Уся Україна	Скасування закупівлі
7.	Ремонт харчоблоку в Кролевці [10].	13.08.2025	19.08.2025	6 днів Сумська обл.	Часткове зниження ціни
8.	Закупівля електроенергії для шкіл Києва [11].	03.06.2025	17.06.2025	14 днів Київська обл.	Зниження ціни
9.	Реставрація шпиталю в Кременчуці [8].	19.12.2024	04.01.2025	16 днів Полтавська обл.	Розірвання договору
10.	Ремонт онкодиспансеру (Київська ОДА) [7].	27.02.2025	18.03.2025	19 днів Київська обл.	Розірвання договору

11.	Ремонт водогону в Піщанській сільраді [9].	12.08.2025	29.08.2025	17 днів Вінницька обл.	Розірвання договору та укладення нового з тими самими умовами (формальна реакція)
12.	Ремонт лікарні в Миколаєві [6].	17.04.2025	14.05.2025	27 днів Миколаївська обл.	Вимоги розірвати угоду з підрядником
13.	Ремонт офісу мерії Вишневого [18].	23.11.2023	10.01.2025	414 днів Київська обл.	Зниження цін на повторному тендері
14.	Ремонт водогону на Дніпропетровщині [17].	06.07.2023	24.01.2025	568 днів Дніпропетровська обл.	Затримання підозрюваних НАБУ

Проведений аналіз задокументованих інституційних відповідей демонструє широкий спектр реакцій, що варіюються за формою, глибиною та реальним впливом на викриті проблеми. Домінантними типами відповіді є розірвання угоди (4 випадки) і зниження ціни (5 випадків у різних формах), що сумарно становить більшість проаналізованих кейсів. Така перевага засвідчує, що медійний контроль – найбільш дієвий у контексті безпосереднього фінансово-адміністративного впливу, змушує замовників або негайно коригувати фінансові умови контрактів, або повністю відмовлятися від них під тиском публічного розголосу.

Водночас в емпіричному матеріалі зафіксовано й більш складні форми реагування, які доводять системний потенціал текстів видання. Такі кейси, як внесення змін до нормативних актів чи оприлюднення раніше закритої кошторисної документації, виходять за межі точкового впливу на окремих тендер і сприяють підвищенню прозорості й підзвітності в цілій галузі. Кінцевими пунктами в ланцюгу інституційної відповіді є вимога Держаудитслужби розірвати угоду, що є формалізованим управлінським примусом, та затримання підозрюваних правоохоронними органами, що трансформує журналістський матеріал у доказову базу для кримінального провадження.

Важливо наголосити на неоднорідності та не завжди повноцінному характері інституційної відповіді. Дослідження виявило випадки імітації реагування, коли вжиті заходи мають формальний, а не реальний характер. Яскравими прикладами слугують часткове зниження цін, що не зачіпає всіх позицій із завищеною вартістю (кейс ремонту харчоблоку в Кролевці), або розірвання угоди з подальшим її переукладанням на ідентичних умовах (кейс ремонту водогону в Піщанській сільраді). Такі явища дають підстави говорити про активний спротив системи та її здатність до адаптації для збереження корупційних схем, що вимагає від медіа не лише викриття, а й подальшого моніторингу вжитих заходів.

Темпоральний аналіз часового лагу між публікацією та реакцією, виміряного від дати виходу матеріалу до першої офіційної відповіді або дії інституційного суб'єкта, що коливається від кількох годин до 568 днів, також є важливим аналітичним індикатором. Надшвидка реакція (< 24 годин) корелює з кейсами, де наявні очевидні помилки або високі репутаційні ризики для фігурантів. Натомість тривала реакція, що вимірюється місяцями чи роками, характерна для складних, системних корупційних схем, розслідування яких потребує залучення правоохоронних та антикорупційних інституцій.

Географічний розподіл проаналізованих кейсів – важливий індикатор, що ілюструє як широту охоплення медійного моніторингу, так і його пріоритетні вектори. Вибірка демонструє здатність видання контролювати різні рівні державного управління – від

загальнонаціонального до локального. Три кейси стосуються інституцій центрального рівня (Міністерство освіти, Державний оператор тилу, Міністерство енергетики), що підтверджує фокус на закупівлях, які мають системний вплив на всю країну.

Водночас простежувана непропорційно висока концентрація кейсів у столичному регіоні: п'ять із чотирнадцяти випадків стосуються безпосередньо Києва та міст Київської області. Таке зміщення уваги може бути пояснене сукупністю чинників, зокрема концентрацією в столиці найбільших фінансових потоків, розташуванням ключових органів влади та центральних офісів компаній-підрядників, а також вищим рівнем суспільного резонансу, який здатні генерувати викриття саме в столиці.

Наявність у вибірці шести кейсів, що охоплюють низку інших областей (Дніпропетровська, Сумська, Миколаївська, Полтавська, Одеська), демонструє диверсифікацію медійного нагляду та його поширення на регіональний рівень. Це упрозорює спроможність видання відстежувати корупційні ризики не лише в епіцентрі політичного життя, а й у віддалених громадах. Проте необхідно зробити важливе методологічне застереження: представлена географія відображає лише ті випадки, де зафіксовано інституційну відповідь. Цей розподіл не може претендувати на статус репрезентативного зрізу корупційних практик у регіонах, однак чітко ілюструє точки успішної медійної інтервенції та географічні пріоритети дієвого антикорупційного моніторингу в досліджуваній період.

Висновки та перспективи дослідження. Емпірично підтверджено, що спеціалізовані аналітичні матеріали видання «Наші гроші» функціують як ефективний інструмент громадського контролю, здатний ініціювати реальні адміністративні та правові зміни у сфері публічних закупівель. Застосування концепту «інституційної відповіді» як ключового індикатора дало змогу верифікувати дієвість медіа не на основі декларативних тверджень, а через аналіз конкретних, задокументованих наслідків. Аналіз 14 кейсів продемонстрував, що журналістське втручання є каталізатором як точкових корекцій (розірвання угод, зниження цін), так і більш системних зрушень, що доводить багатовимірний характер дієвості медійного контролю. Виявлено неоднорідність інституційної реакції. Швидкість і глибина відповіді корелюють із суспільним резонансом, репутаційними ризиками для фігурантів та складністю викритих схем. Наявність випадків імітаційного реагування засвідчує адаптивність корупційних систем і необхідність подальшого моніторингу з боку медіа навіть після отримання первинної реакції. Найпоширенішими є оперативні реакції з фінансово-адміністративним ефектом – розірвання угод і зниження вартості контрактів; системні зміни – перегляд нормативної бази, відкриття раніше недоступних даних, ініціювання перевірок і кримінальних проваджень. Наявність формальних або імітаційних відповідей вказує на межі цього впливу та необхідність посилення моніторингової функції медіа. За результатами темпорального аналізу, зроблено висновок про залежність швидкості інституційної реакції від складності та репутаційної чутливості кейсу. Суб'єкти більш оперативно реагують на очевидні проблеми, натомість системні корупційні порушення зумовлюють тривалий часовий лаг і потребують глибшого залучення контрольних органів. Географічний аналіз кейсів засвідчив збалансоване поєднання національного й регіонального рівнів медійного контролю. Домінування столичного регіону пояснюємо концентрацією фінансових ресурсів і владних структур. Охоплення кількох областей демонструє розширення антикорупційного моніторингу в регіони та здатність медіа забезпечувати контроль за публічними фінансами на різних адміністративних рівнях. Дослідження сфокусоване лише на задокументованих випадках реакції, що є «історіями успіху», і свідомо не охоплює масиву публікацій, які залишилися без видимої інституційної відповіді.

Перспективним напрямом подальших наукових розвідок є аналіз феномену «інституційного мовчання» – вивчення причин і факторів, що блокують дієвість журналістських матеріалів. Дослідження кейсів, які не призвели до змін, дасть змогу виявити

механізми спротиву системи та сформулювати рекомендації щодо посилення спроможності медіа долати ці бар'єри. Такий підхід уможливить створення більш повної та об'єктивної картини взаємодії медіа і влади в антикорупційній сфері.

1. Василенко М. Журналістське розслідування в умовах воєнного часу. *Наукові записки. Комунікаційні науки*. 2023. Вип. 8 (2). С. 112–121.
2. Дармостук І. Інституційна відповідь на журналістські розслідування: аналіз дієвості за кейсами 2025 року. *Образ*. 2025. Вип. 2 (48). С. 93–106.
3. Карлова В. В., Оболенський О. Ю. Громадський контроль у системі публічних закупівель: теоретико-прикладні аспекти. 2022. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/37929/1/4%20Karlova.pdf>
4. Кислякова Г. Для шкіл і дитсадків Фастова замовили овочі в 2-3 рази дорожче магазинів (додано). *Наші гроші*. URL: <https://nashigroshi.org/2025/09/09/dlia-shkil-i-dytsadkiv-fastova-zamovyly-ovochi-v-2-3-dorozhche-mahazyniv/>
5. Кислякова Г. Освітня Бучі не показали проект учасникам тендеру і не показали кошторис ремонту школи за 203 млн від Євросоюзу (додано). *Наші гроші*. URL: <https://surl.li/hxkgxc>.
6. Кислякова Г. Після публікації «Наших грошей» аудитори знайшли порушення в тендері на лікарню за 596 мільйонів. *Наші гроші*. URL: <https://nashigroshi.org/2025/05/16/pislia-publikatsii-nashykh-hroshey-audytory-znayshly-porushennia-v-tenderi-na-likarniu-za-596-mil-yoniv/>
7. Кислякова Г. Після публікації «Наших грошей» Київська ОДА розірвала договір на ремонт онкодиспансеру за 224 млн із кредиту Євросоюзу. *Наші гроші*. URL: <https://surl.li/ebggpo>.
8. Кислякова Г. Після публікації «Наших грошей» Нацгвардія розірвала договір на реставрацію Кременчуцького шпиталю за 103 млн. *Наші гроші*. URL: <https://surl.li/qansnz>.
9. Кислякова Г. Після публікації «Наших грошей» сільрада розірвала договір на 25 млн і уклала такий самий. *Наші гроші*. URL: <https://nashigroshi.org/2025/08/29/pislia-publikatsii-nashykh-hroshey-sil-rada-rozirvala-dohovir-na-25-mln-i-uklala-taky-samyu/>
10. Кислякова Г. Після публікації «Наших грошей» у Кролевці знизили ціни на ремонт шкільного харчоблоку, але геть не на все. *Наші гроші*. URL: <https://nashigroshi.org/2025/08/19/pislia-publikatsii-nashykh-hroshey-u-krolevtsi-znyzyly-tsiny-na-remont-shkil-noho-kharchobloku-ale-het-ne-na-vse/>
11. Кислякова Г., Ніколов Ю. В київських школах продовжилась вакханалія з цінами за світло: які управління освіти РДА переплачують мільйони (додано). *Наші гроші*. URL: <https://surl.lt/crknkc>
12. Коротенко О. Журналістка-розслідувачка Анна Бабінець: «Що більше кейсів ми розслідуємо, то більше шансів покарати винних». URL: <https://life.pravda.com.ua/society/nominantka-premiji-imeni-georgiya-gongadze-anna-babinec-pro-rozsliduvannu-zhurnalistiku-301424/>
13. Миколаєнко А. Журналістика даних в українському медіапросторі: тенденції, виклики, перспективи. *Український інформаційний простір*. 2025. Вип. 1 (15). С. 49–60.
14. Ніколов Ю. Топ-тендери тижня: ціни в кошторисі «Енергоатома» за 64 млн знову виявилися вищими від «Укренерго» (додано). *Наші гроші*. URL: <https://nashigroshi.org/2025/08/20/top-tendery-tyzhnia-tsiny-v-koshtorysi-enerhoatomu-za-64-mln-znovu-vyiyavyls-vyshchymy-vid-ukrenerho/>
15. Русін В. М. Контроль у сфері публічних закупівель. *Ефективна економіка*. 2020. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2020/112.pdf
16. Сорока А. Мільярд на підручники для 8 класу: найдорожчий коштує 3 900 грн – ціну пообіцяли знизити (додано). *Наші гроші*. URL: <https://nashigroshi.org/2025/06/09/mil-iard-na-pidruchnyky-dlia-8-klasu-naydorozhchyy-koshtuie-3-900-hrn-za-ekzempliar-cherez-malyy-tyrazh/>
17. Сорока А. НАБУ затримало одного з братів Дубінських за ремонт водогону, де «Наші гроші» знайшли завищені ціни. *Наші гроші*. URL: <https://nashigroshi.org/2025/01/24/nabu-zatrymalo-odnoho-z-brativ-dubyns-kykh-za-remont-vodohonu-de-nashi-hroshei-znayshly-zavyshcheni-tsiny/>
18. Сорока А. Після публікації «Наших грошей» знизили ціни в кошторисі нового офісу мерії Вишневого. *Наші гроші*. URL: <https://nashigroshi.org/2025/01/10/pislia-publikatsii-nashykh-hroshey-znyzyly-tsiny-v-koshtorysi-novoho-ofisu-merii-vyshnevoho/>
19. Старкова Г. В., Яресько К. В. Розслідувальна журналістика в Україні та її впливи. *Філологічні студії*. 2020. № 2 (4). С. 214–219.
20. Христокін Г. В., Зайцева І. В. Сучасна практика журналістських розслідувань в Україні в умовах війни. *Держава та регіони*. Серія: Соціальні комунікації. 2023. № 2 (54). С. 71–80.

21. Цокур О. Лише після скандалу ДОТ відмінив закупівлю чохлів для бронежилетів у британського «виробника» з одним працівником (додано). *Наші гроші*. URL: <https://surl.li/phpztb>.

22. Цокур О. Монополія під ключ. Після наказу Галущенко на всю країну працює лише один «трубочист» (додано). *Наші гроші*. URL: <https://nashigroshi.org/2025/05/28/monopoliiia-pid-kliuch-pislia-nakazu-halushchenka-na-vsiu-krainu-pratsiuie-lyshe-odyn-trubochyst/>

UDC: 070.4:351.72:339.13(477) «2025»

MEDIA OVERSIGHT IN THE PROCUREMENT SECTOR: EFFECTIVENESS AND INSTITUTIONAL RESPONSES

Bondarenko Tetiana, PhD (Philology), Associate Professor,
Bohdan Khmelnytsky Cherkasy National University, e-mail: tet_bondarenko@ukr.net,
ORCID – <https://orcid.org/0000-0002-3261-2883>.

Article received by the editorial office on 10/21/2025

Submitted after editing on 11/01/2025

Recommended for publication on 11/06/2025

Citation: Bondarenko, T. (2025). *Media Oversight in the Procurement Sector: Effectiveness and Institutional Responses*. *Obraz*, 3 (49), 72–80. [https://doi.org/10.21272/Obraz.2025.3\(49\)-72-80](https://doi.org/10.21272/Obraz.2025.3(49)-72-80)

Introduction. Amid increasing demands for transparency and accountability of state institutions, anti-corruption journalism is becoming an important instrument of public oversight. Its effectiveness requires scholarly reflection not through content analysis but through verification of its outcomes.

Research relevance. To date, there is a lack of analysis of the mechanisms by which media investigations are transformed into documented managerial and legal decisions, as well as of the nature, pace, and forms of institutional responses to «Nashi Hroshi» publications (January–September 2025). The aim of this study is to assess the level and nature of the effectiveness of media analytics as a tool of public control by examining verified institutional responses.

Research Methods. The research applies the method of qualitative case analysis to a purposefully selected and exhaustive sample of cases, as well as temporal and geographical analysis to identify the effectiveness of media oversight in the field of public procurement, to determine the time lag (from publication date to first institutional response), and to describe the spatial coverage of media monitoring. The empirical base includes 14 publications that elicited institutional responses. The target case sample was analyzed according to the following scheme: topic, publication date, date and type of response, and time lag.

Results. The study empirically identified the level and nature of media oversight effectiveness in public procurement based on «Nashi Hroshi» cases. A range of institutional reactions was recorded, including contract termination, price reduction, cancellation of procurements, amendment of regulatory acts, and detention of suspects. The level of effectiveness was assessed in terms of temporality. The speed of institutional response correlates with the degree of public resonance and reputational risk. Significant variations in time lags were observed (up to 568 days). Geographically, media oversight encompasses both national and regional levels, demonstrating the institutional scale and sustainability of public monitoring mechanisms over public funds. Capital-based cases prevail due to the concentration of governmental institutions, yet there is a clear trend toward expanding anti-corruption monitoring to regional levels. The heterogeneity and limits of media oversight effects indicate the adaptability of corrupt practices and the need for continued monitoring after institutional reactions occur.

Conclusions. Anti-corruption publications serve as an effective catalyst for institutional change in the sphere of public procurement. Documented institutional responses represent a measurable indicator of media effectiveness. The speed and depth of such responses depend on the degree of public resonance and the nature of the violations.

Keywords: public procurement, analytical publications, Nashi Hroshi, institutional response, case analysis, media effectiveness, corruption, Prozorro.

1. Vasylenko M. Zhurnalistske rozsliduvannia v umovakh voiennoho chasu. Naukovi zapysky. Komunikatsiini nauky. 2023. Vyp. 8 (2). S. 112–121.
2. Darmostuk I. Instytutsiina vidpovid na zhurnalistski rozsliduvannia: analiz diievosti za keisamy 2025 roku. Obraz. 2025. Vyp. 2 (48). S. 93–106.
3. Karlova V. V., Obolenskyi O. Yu. Hromadskyi kontrol u systemi publichnykh zakupivel: teoretyko-prykladni aspekty. 2022. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/37929/1/4%20Karlova.pdf>
4. Kysliakova H. Dlia shkil i dytsadkiv Fastova zamovyly ovochi v 2-3 razy dorozhche mahazyniv (dodano). Nashi hroshi. URL: <https://nashigroshi.org/2025/09/09/dlia-shkil-i-dytsadkiv-fastova-zamovyly-ovocho-v-2-3-dorozhche-mahazyniv/>
5. Kysliakova H. Osvitiany Buchi ne pokazaly proekt uchasnykam tenderu i ne pokazaly koshtorys remontu shkoly za 203 mln vid Yevrosoiuzu (dodano). Nashi hroshi. URL: <https://surl.li/hxkgxc>.
6. Kysliakova H. Pislia publikatsii «Nashykh hroshei» audytory znaisly porushennia v tenderi na likarniu za 596 milioniv. Nashi hroshi. URL: <https://nashigroshi.org/2025/05/16/pislia-publikatsii-nashykh-hroshey-audytory-znayshly-porushennia-v-tenderi-na-likarniu-za-596-mil-yoniv/>
7. Kysliakova H. Pislia publikatsii «Nashykh hroshei» Kyivska ODA rozirvala dohovir na remont onkodyspanseru za 224 mln iz kredytu Yevrosoiuzu. Nashi hroshi. URL: <https://surl.li/ebggpo>.
8. Kysliakova H. Pislia publikatsii «Nashykh hroshei» Natshvardiia rozirvala dohovir na restavratsiiu Kremenchutskoho shpytaliu za 103 mln. Nashi hroshi. URL: <https://surl.li/qansnz>.
9. Kysliakova H. Pislia publikatsii «Nashykh hroshei» silrada rozirvala dohovir na 25 mln i uklala takyi samyi. Nashi hroshi. URL: <https://nashigroshi.org/2025/08/29/pislia-publikatsii-nashykh-hroshey-sil-rada-rozirvala-dohovir-na-25-mln-i-uklala-takyy-samyy/>
10. Kysliakova H. Pislia publikatsii «Nashykh hroshei» u Krolevtsi znyzyly tsiny na remont shkilnoho kharchobloku, ale het ne na vse. Nashi hroshi. URL: <https://nashigroshi.org/2025/08/19/pislia-publikatsii-nashykh-hroshey-u-krolevtsi-znyzyly-tsiny-na-remont-shkil-noho-kharchobloku-ale-het-ne-na-vse/>
11. Kysliakova H., Nikolov Yu. V kyivskykh shkolakh prodovzhylas vakkhanaliiia z tsinamy za svitlo: yaki upravlinnia osvity RDA pereplachuiut miliony (dodano). Nashi hroshi. URL: <https://surl.li/crknkc>.
12. Korotenko O. Zhurnalistka-rozsliduvachka Anna Babinets: «Shchobilshekeisivmyrozsliduiemo, to bilshе shansiv pokaraty vynykh». URL: <https://life.pravda.com.ua/society/nominantka-premiji-imeni-georgiya-gongadze-anna-babinec-pro-rozsliduvalnu-zhurnalistiku-301424/>
13. Mykolaichenko A. Zhurnalistyka danykh v ukrainskomu mediaprostori: tendentsii, vyklyky, perspektyvy. Ukrainskyi informatsiinyi prostir. 2025. Vyp. 1 (15). S. 49–60.
14. Nikolov Yu. Top-tendery tyzhnia: tsiny v koshtorysi «Enerhoatoma» za 64 mln znovu vyivayly vyshchymy vid «Ukrenerho» (dodano). Nashi hroshi. URL: <https://nashigroshi.org/2025/08/20/top-tendery-tyzhnia-tsiny-v-koshtorysi-enerhoatomu-za-64-mln-znovu-vyivayly-vyshchymy-vid-ukrenerho/>
15. Rusin V. M. Kontrol u sferi publichnykh zakupivel. Efektyvna ekonomika. 2020. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2020/112.pdf
16. Soroka A. Miliard na pidruchnyky dlia 8 klasu: naidorozhchyi koshtuie 3 900 hrn – tsinu poobitsialy znyzyty (dodano). Nashi hroshi. URL: <https://nashigroshi.org/2025/06/09/mil-iard-na-pidruchnyky-dlia-8-klasu-naydorozhchyy-koshtuie-3-900-hrn-za-ekzemplier-cherez-malyy-tyrazh/>
17. Soroka A. NABU zatrymalo odnogo z brativ Dubinskykh za remont vodohonu, de «Nashi hroshi» znaisly zavyscheni tsiny. Nashi hroshi. URL: <https://nashigroshi.org/2025/01/24/nabu-zatrymalo-odnogo-z-brativ-dubins-kykh-za-remont-vodohonu-de-nashi-hroshi-znayshly-zavyscheni-tsiny/>
18. Soroka A. Pislia publikatsii «Nashykh hroshei» znyzyly tsiny v koshtorysi novoho ofisu merii Vyshnevoho. Nashi hroshi. URL: <https://nashigroshi.org/2025/01/10/pislia-publikatsii-nashykh-hroshey-znyzyly-tsiny-v-koshtorysi-novoho-ofisu-merii-vyshnevoho/>
19. Starkova H. V., Yaresko K. V. Rozsliduvalna zhurnalistyka v Ukraini ta yii vplyvy. Filolohichni studii. 2020. № 2 (4). S. 214–219.
20. Khrystokin H. V., Zaitseva I. V. Suchasna praktyka zhurnalistskykh rozsliduvan v Ukraini v umovakh viiny. Derzhava ta rehiony. Serii: Sotsialni komunikatsii. 2023. № 2 (54). S. 71–80.
21. Tsokur O. Lyshe pislia skandalu DOT vidminyv zakupivliu chokhliv dlia bronezhyletiv u brytanskoho «vyrobnyka» z odnym pratsivnykom (dodano). Nashi hroshi. URL: <https://surl.li/phpztb>.